

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện : Hoàng Minh Thái

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung : PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

Góc suy ngẫm: Ngân sách Nhà nước và trái phiếu Chính phủ

Khi nói về ngân sách Nhà nước, nội dung cơ bản của nó nằm ở những con số được luật hóa của bản dự toán ngân sách nhà nước. Tuy nhiên, cách thức vận hành của hệ thống cơ quan tài chính để đảm bảo những con số ấy trở thành hiện thực, tài trợ vốn cho sự vận hành hoạt động của bộ máy nhà nước cũng là một vấn đề không kém quan trọng.

Ngày 10/11/2014 Quốc hội ban hành Nghị quyết 78/2014/QH về dự toán ngân sách Nhà nước 2015 có quy định: “Từ năm 2015, phát hành trái phiếu Chính phủ kỳ hạn từ 5 năm trở lên, không thực hiện các khoản vay có kỳ hạn ngắn để bù đắp bội chi ngân sách nhà nước, giảm mức vay đảo nợ”.

Như vậy, các khoản tài trợ vốn qua kênh trái phiếu Chính phủ đã được loại trừ khỏi danh mục các khoản vay nợ nhằm mục đích bù đắp bội chi ngân sách Nhà nước hàng năm để hướng đến những mục tiêu dài hạn.

Trong số này:

1. NSNN và trái phiếu Chính phủ	1
2. Bơm mạnh vốn cho 2 đầu mối xử lý nợ xấu	2
3. Tin vắn	4
4. Danh sách văn bản mới về lĩnh vực TCNH	4

Thực hiện Nghị quyết của Quốc hội trong hơn nửa đầu năm 2015 đã cho thấy một số kết quả rất rõ rệt. Theo bài viết “Bóp trái phiếu, phình tín phiếu” của tác giả Nguyễn Hoài đăng tải trên trang báo điện tử của Thời báo kinh tế Việt Nam – vneconomy.vn: “Hiệp hội thị trường trái phiếu Việt Nam cho biết, 8 tháng đầu 2015, phát hành trái phiếu Chính phủ chỉ đạt 37,7% kế hoạch năm.”

Cũng theo bài viết kể trên, “*Có một điểm đáng lưu ý, sau một thời gian dài, tín phiếu các kỳ hạn dưới 1 năm của Kho bạc Nhà nước hầu như vắng bóng thì trong 8 tháng qua, lượng hàng hóa này được Kho bạc bán ra tới 21.130 tỷ đồng.*”

Trên thực tế, trái phiếu và tín phiếu đều là những tài sản tài chính được phát hành nhằm thu hút nguồn vốn tài trợ từ các tổ chức, cá nhân trong nền kinh tế. Điều đáng nói là cả trái phiếu Chính phủ và tín phiếu Kho bạc Nhà nước đều có thể được vận dụng để phục vụ cho nhu cầu về tài chính của khu vực Nhà nước thông qua việc nó được bán cho các tổ chức có nhu cầu – thường là các trung gian tài chính.

Điểm khác biệt nằm chính ở hoạt động phát hành Tín phiếu Kho bạc Nhà nước được coi như một nghiệp vụ nhằm bù

đắp thiếu hụt tạm thời của ngân sách nhà nước khi các khoản thu chưa thể huy động đủ để bù đắp cho nhu cầu của các khoản chi theo dự toán. Nói cách khác, việc sử dụng công cụ tín phiếu Kho bạc Nhà nước không làm ảnh hưởng và không được làm ảnh hưởng tới các số liệu thu – chi tổng hợp trong bản dự toán Ngân sách Nhà nước.

Do đó, những diễn biến của việc phát hành trái phiếu Chính phủ và tín phiếu Kho bạc Nhà nước kể từ đầu năm ngân sách 2015 chỉ thể hiện phản ứng của thị trường, phù hợp với các quy định của pháp luật cũng như cách điều hành của Chính phủ. Tuy nhiên, hiệu quả của chính sách mới còn phụ thuộc vào việc triển khai thực hiện nhiệm vụ trong phạm vi cho phép của dự toán ngân sách Nhà nước những tháng cuối năm 2015.

Bơm mạnh vốn cho hai đầu mối xử lý nợ xấu

Nguồn: vneconomy.vn

Theo mục tiêu dự kiến của Ngân hàng Nhà nước, tỷ lệ nợ xấu của hệ thống sẽ giảm về dưới 3% đến cuối

tháng 9 này, trong đó một phần lớn được bán lại cho VAMC.

Theo Thông tư số 135 Bộ Tài chính vừa ban hành, vốn điều lệ của đầu mối xử lý nợ xấu DATC được tăng tới hơn hai lần so với hiện nay.

Đây là thông tư ban hành điều lệ tổ chức và hoạt động của Công ty TNHH

Mua bán nợ Việt Nam (DATC), có hiệu lực kể từ ngày 1/11/2015.

Theo đó, vốn điều lệ của DATC được tăng mạnh từ mức 2.481 tỷ đồng hiện nay lên tới 6.000 tỷ đồng.

Việc điều chỉnh vốn điều lệ của DATC được thực hiện theo quy định của pháp luật đối với doanh nghiệp do Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ.

DATC là doanh nghiệp hạng đặc biệt, được thành lập và đi vào hoạt động từ ngày 1/1/2004 với vốn điều lệ ban đầu 2.000 tỷ đồng từ nguồn ngân sách nhà nước cấp. Tên gọi ban đầu là Công ty Mua bán nợ và tài sản tồn đọng của doanh nghiệp, có nhiệm vụ trọng tâm là hỗ trợ tái cơ cấu và cổ phần hóa các doanh nghiệp nhà nước, tham gia hoạt động mua bán nợ và tài sản tồn đọng...

Sau 10 năm hoạt động, đến 29/4/2014, công ty này được chuyển đổi thành Công ty TNHH một thành viên Mua bán nợ Việt Nam, gắn với trọng tâm tham gia xử lý nợ. Tuy nhiên, cũng sau 10 năm hoạt động, vốn điều lệ của công ty này chỉ được tăng từ 2.000 tỷ đồng lên 2.481 tỷ đồng.

Trong khi đó, tại một đầu mối khác xử lý nợ xấu của hệ thống ngân hàng là Công ty Quản lý tài sản các tổ chức tín dụng Việt Nam (VAMC), đầu mối do Ngân hàng Nhà nước quản lý, vốn điều lệ cũng vừa được tăng mạnh sau gần hai năm hoạt động.

VAMC bắt đầu đi vào thị trường từ 1/10/2013 với quy mô vốn điều lệ ban đầu chỉ là 500 tỷ đồng, công cụ chủ yếu để mua lại nợ xấu là “trái phiếu đặc biệt”.

Theo Nghị định 34/2015/NĐ-CP của Chính phủ ban hành đầu năm nay, nguồn vốn và cơ chế tạo nguồn tiền cho VAMC đã có những điều chỉnh.

Cụ thể, vốn điều lệ của VAMC cũng được tăng mạnh từ 500 tỷ đồng lên 2.000 tỷ đồng, và hiện công ty này đã đề nghị Ngân hàng Nhà nước điều chuyển 1.500 tỷ đồng tăng thêm để thêm lực triển khai mua nợ xấu theo giá trị thị trường.

Cùng đó, Nghị định 34 đã tạo điều kiện cho VAMC mua nợ xấu theo giá trị thị trường bằng cơ chế được phát hành trái phiếu để mua nợ, thay vì chỉ bằng “trái phiếu đặc biệt” như thời gian qua.

Nghị định 34 cũng đã bổ sung thêm nguồn thu cho VAMC được thu một số tiền theo tỷ lệ nhất định tính trên số dư còn lại cuối kỳ của khoản nợ mà công ty này đã mua bằng trái phiếu đặc biệt. Số tiền được thu hàng năm theo tỷ lệ do Ngân hàng Nhà nước quy định sau khi thống nhất với Bộ Tài chính.

Sau gần hai năm, VAMC đã mua lại trên dưới 160.000 tỷ đồng nợ xấu của các tổ chức tín dụng. Và riêng những tháng cuối năm này, sau khi được bổ sung vốn điều lệ và cơ chế, VAMC dự

kiến bắt đầu thí điểm mua bán nợ theo giá thị trường với mục tiêu có thể mua

ít nhất 500 - 700 tỷ đồng.

Tin vắn

Thống đốc Ngân hàng Nhà nước vừa ban hành Quyết định số 1787/QĐ-NHNN về việc công bố thủ tục hành chính thuộc phạm vi, chức năng quản lý của Ngân hàng Nhà nước.

Theo đó, bổ sung một thủ tục hành chính thuộc lĩnh vực thành lập và hoạt động của tổ chức tín dụng: Thủ tục chấp thuận hoạt động mua nợ theo quy định tại Thông tư số 09/2015/TT-NHNN.

Bộ Tài chính đã đề xuất hình sự hóa hành vi trục lợi bảo hiểm tại Hội thảo lấy ý kiến về dự thảo Bộ luật hình sự (sửa đổi). Thực tế, đây là loại vi phạm diễn ra phổ biến, nghiêm trọng nhất, gây hậu quả nặng nề cho hoạt động kinh doanh bảo hiểm. Theo đề xuất, hành vi kể trên có thể bị phạt cải tạo không giam giữ đến 3 năm nếu trục lợi từ 20 triệu đồng trở lên.

Danh sách văn bản mới về lĩnh vực tài chính – ngân hàng

Ngày 31/08/2015, Bộ Tài chính ban hành Thông tư số **135/2015/TT-BTC** ban hành điều lệ tổ chức và hoạt

động của công ty trách nhiệm hữu hạn mua bán nợ Việt Nam. Thông tư có hiệu lực từ ngày 01/11/2015.